CHUONG 5

THỦ TỰC LƯU TRỮ HÀM - TRIGGER

Phạm Thị Thu Thúy

Khoa CNTT, Trường Đại học Nha Trang thuthuy@ntu.edu.vn

NỘI DUNG:

- I. Thủ tục lưu trữ (Stored Procedure).
- II. Hàm (Function).
- III. Trigger.

THỦ TỤC LƯU TRỮ - LỢI ÍCH

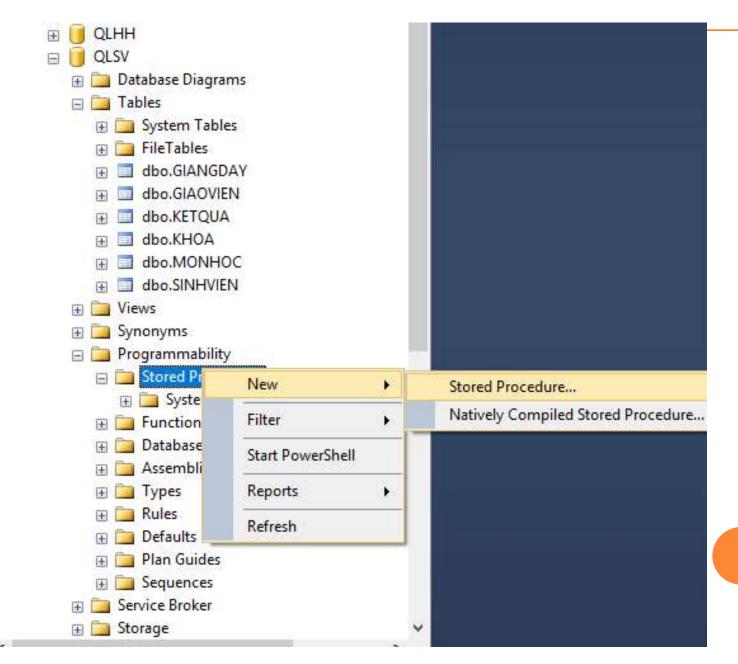
- Tăng tốc độ thực hiện:
 - ☐ Thực thi tại server, biên dịch một lần
- Tốc độ truy nhập dữ liệu nhanh hơn:
 - □ SQL không phải lựa chọn cách tốt nhất để xử lý các lệnh SQL và truy xuất CSDL mỗi khi chúng được biên dịch
- Modular programming:
 - Một thủ tục có thể phân thành các thủ tục nhỏ hơn, các thủ tục này có thể được dùng chung giữa các thủ tục khác->giảm thời gian thiết kế và thực thi các thủ tục đồng thời cũng dễ quản lý và gỡ rối.
- Sự nhất quán.
- □ Cải thiện sự bảo mật:
 - Nâng cao an toàn bảo mật. Có thể chỉ ra quyền thực thi cho các thủ tục vì vậy nó thực hiện đúng tác vụ người dùng.

Tạo thủ tục lưu trữ bằng ssms

Tạo Stored Procedure

- Mở DB cần tạo stored procedure bằng cách click vào dấu + bên trái tên của DB để hiển thị các mục con trong DB. Ví dụ:
- Diagrams, Tables, Views, Stored procedure,...
- Click phải chuột vào mục Stored procedures
- Chọn chức năng New Stored procedure... trong menu sổ xuống, xuất hiện dialog soạn thảo nội dung của stored procedure

Tạo thủ tục lưu trữ bằng ssms

Tạo thủ tục lưu trữ bằng ssms

* Tạo Stored Procedure

- Đặt tên Stored trong [PROCEDURE NAME]
- Viết nội dung stored
- Sau khi viết xong nội dung xử lý trong stored
 - Nhấn Check Syntax: để kiểm tra cú pháp của các câu lệnh trong stored
 - Nhấn OK: Lưu stored
 - Nhấn Cancel: hủy bỏ thao tác tạo

Sửa Stored Procedure

- Click vào mục Stored procedures để hiển thị danh sách Stored procedure tương ứng (bên phải)
- Chon Stored procedure trong danh sách Stored procedures
- Click phải chuột vào mục Stored procedure cần sửa, vd: MyStoredPro
- Chon muc Properties trong menu context
- Xuất hiện màn hình tương tự như màn hình Stored procedure
- Thực hiện các thao tác tương tự như phần tạo

Xóa Stored Procedure

- Click vào mục Stored procedures để hiển thị danh sách Stored procedure tương ứng (bên phải)
- Chon Stored procedure trong danh sách Stored procedure
- Click phải chuột vào mục Stored procedure cần xóa, vd: MyStoredPro
- Chon muc Delete trong menu context

TẠO THỦ TỰC LƯU TRỮ BẰNG CÂU LỆNH T-SQL

• Tạo thủ tục lưu trữ trong CSDL hiện thời bằng Cú pháp:

```
CREATE PROC[EDURE] <tên thủ tục>
[(<DSách tham số>)]

[WITH ECOMPILE| ENCRYPTION| RECOMPILE,
    ENCRYPTION]

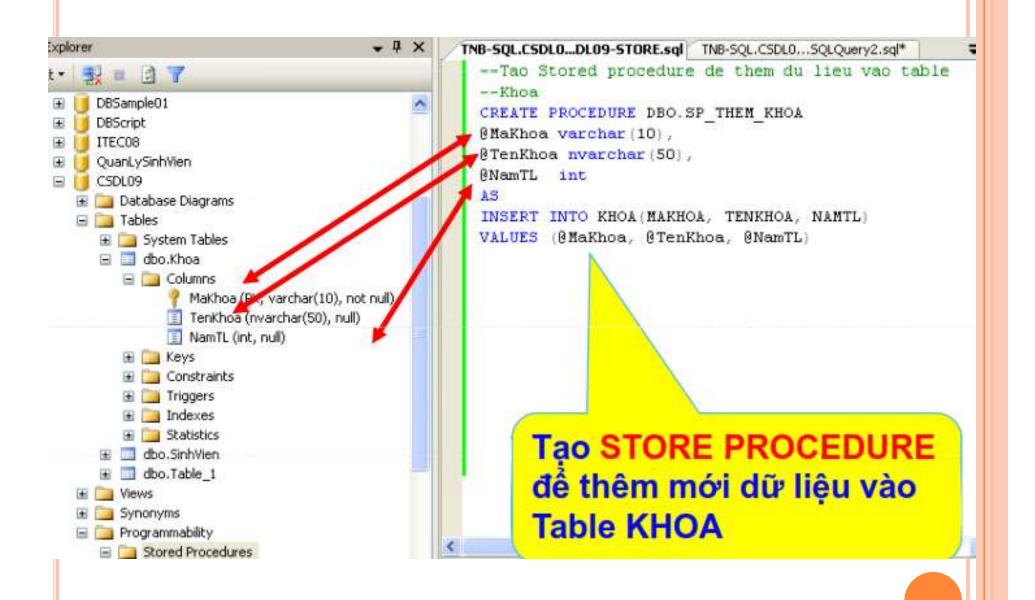
AS
```

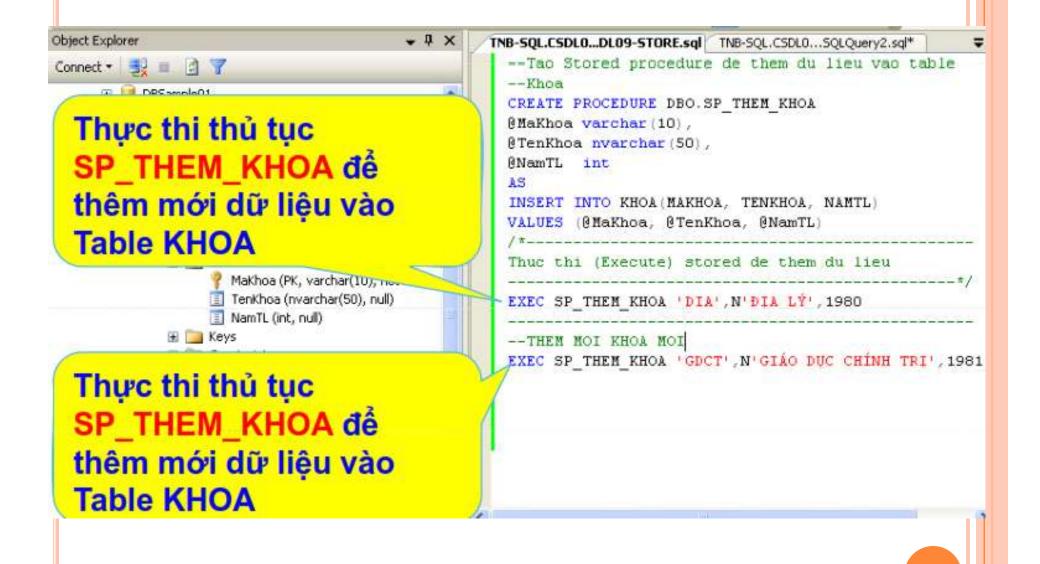
[DECLARE < biến cục bộ>] < Các câu lệnh của thủ tục>

- Các thủ tục lưu trữ có quyền truy cập tới tất cả các đối tượng khi thủ tục được gọi.
- 2100 tham số có thể được sử dụng trong một thủ tục lưu trữ. Tham số bắt đầu bởi @, cần chỉ ra kiểu dliệu của tham số
- Có thể tạo lập nhiều biến cục bộ trong thủ tục
- Oung lượng tối đa của thủ tục lưu trữ là 128 MB.

```
Ví dụ:
Create procedure Them_NhanVien
( @MaNV varchar(5),
  @HoTenNV nvarchar(40),
  @NgaySinh datetime,
  @Ngaylamviec datetime,
  @Diachi nvarchar(225),
  @SoDT varchar(12),
  @LuongCB float,
  (a)AnhNV image )
as
begin
  insert into NhanVien(MaNV, HoTenNV, Ngaysinh, Ngaylamviec,
  Diachi, SoDT, LuongCB, AnhNV)
values (@MaNV,@HoTenNV,@NgaySinh,
  @Ngaylamviec,@Diachi,@SoDT,@LuongCB, @AnhNV)
end
```

```
3. Lời gọi thủ tục:
Có 2 cách để gọi 1 thủ tục:
  Cách 1: Tên_thủ_tục_lưu_trữ[danh_sách_tham_số]
Them_NhanVien
  @MaNV varchar(5),
  @HoTenNV nvarchar(40),
  @NgaySinh datetime,
  @Ngaylamviec datetime,
  @Diachi nvarchar(225),
  @SoDT varchar(12),
  @LuongCB float,
  (a)AnhNV image )
 <u>Cách</u> 2: EXEC Tên_thủ_tục_lưu_trữ[danh_sách_tham_số]
        EXEC Them_NhanVien
```


4. SỬ DỤNG BIẾN TRONG THỦ TỤC LƯU TRỮ:

Trong trường hợp các câu lệnh trong thân thủ tục lưu trữ quá phức tạp, chúng ta có thể sử dụng biến để lưu trữ các kết quả tính toán tạm thời và giảm bớt sự phức tạp.

```
Ví dụ:
Create procedure Xoa_NhanVien
( @MaNV varchar(5) )
as
begin
delete from NhanVien
where MaNV =@MaNV
end
```

KHAI BÁO BIẾN

- O Biến là một đối tượng có thể chứa dữ liệu
- □ Dữ liệu có thể đưa vào các câu lệnh SQL dùng cục bộ
- □ Tên các biến cục bộ phải bắt đầu bằng @
- □ Từ khóa SET hay SELECT được dùng để gán giá trị cho biến cục bộ.

Khai báo biến (tt)

- ODECLARE @Tên_biến Kiểu_dữ_liệu [, ...]
- □ Kiểu dữ liệu text, ntext hoặc image không được chấp nhận khi khai báo biến
- □ Ví dụ: Để khai báo các biến lưu trữ giá trị tổng số lượng đặt hàng, họ tên nhà cung cấp, ngày xuất hàng. Sử dụng lệnh DECLARE như sau:

DECLARE @Tongsldat INT,
@Hotenncc CHAR(50)
DECLARE @Ngayxh DATETIME

GÁN GIÁ TRỊ CHO BIẾN

- O Từ khóa SET hay SELECT được dùng để gán giá trị cho biến.
 - □ **Cú pháp:** SET @<tên biến cục bộ> = <giá trị> Hoặc là:

SELECT @<Tên biến cục bộ> = <giá trị>

Chú ý: Phạm vi hoạt động của biến chỉ nằm trong một thủ tục hoặc một lô có chứa lệnh khai báo biến đó

GÁN GIÁ TRỊ CHO BIẾN

• Ví dụ:

Để tính ra số lượng đặt hàng cao nhất của mặt hàng "Đầu DVD Hitachi 1 đĩa" có mã vật tư là "DD01". Sử dụng lệnh SELECT như sau:

DECLARE @MaxSldat INT

SELECT @MaxSldat=MAX (SLDAT)

FROM CTDONDH
WHERE MAVTU='DD01'

XEM GIÁ TRỊ HIỆN HÀNH CỦA BIẾN

Để tính đồng thời giá trị số lượng đặt hàng thấp nhất và cao nhất, hiển thị kết quả ra màn hình. Ta sử dụng lệnh SELECT và PRINT:

DECLARE @MinSldat INT, @MaxSldat INT

SELECT @MinSldat=MIN(SLDAT),

@MaxSldat=MAX(SLDAT)

FROM CTDONDH

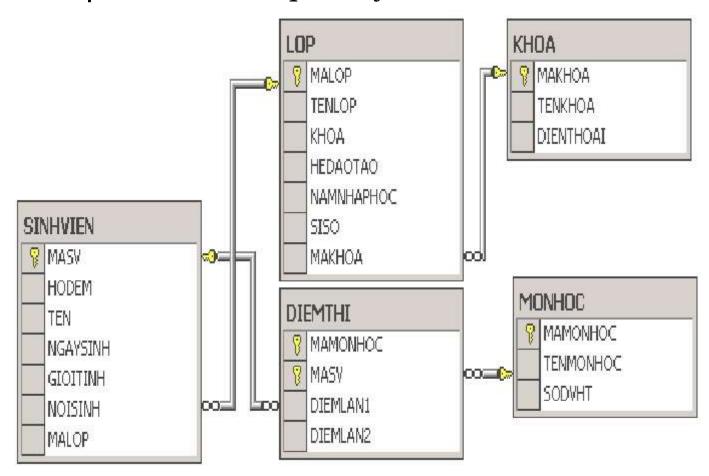
PRINT "Số lượng thấp nhất là:"

PRINT @MinSldat

PRINT "Số lượng cao nhất là:" +

CONVERT(VARCHAR(10), @MaxSldat)

• Ví dụ: Cho CSDL quản lý điểm thi như sau:

- Giả sử ta cần thực hiện một chuỗi các thao tác trên cơ sở dữ liệu
 - 1. **Bổ sung thêm môn học** cơ sở dữ liệu có mã CST005 và số đơn vị học trình là 5 vào bảng MONHOC
 - 2. **Lên danh sách nhập điểm thi môn** *cơ sở dữ liệu* cho các sinh viên học lớp có mã *CDT002* (bổ sung thêm vào bảng DIEMTHI các bản ghi với cột MAMONHOC nhận giá trị *CST005*, cột MASV nhận giá trị lần lượt là mã các sinh viên học lớp có mã *CDT002* và các cột điểm là NULL).

• Theo cách thông thường ta sẽ viết 2 lệnh như sau:

INSERT INTO monhoc VALUES('CST005', N'Cơ sở dữ liệu',5)

• INSERT INTO diemthi(mamh,masy)
SELECT 'CST005', masy
FROM sinhvien

WHERE malop = 'CDT002'

Lưu ý: Có cú pháp câu lệnh chèn dữ liệu vào một bảng có tên banga với dữ liệu lấy từ bảng có tên bangb như sau:

INSERT INTO banga (cot1, cot2)
SELECT cot1, cot2 FROM bangb

Đây là mã môn học, đã cho trước nên ghi cụ thể ra luôn

• Thay vì phải viết 2 câu lệnh như trên, ta có thể định nghĩa một thủ tục với các tham số sau @mamh, @tenmh, @sodvht, @malop để nhập dữ liệu cho một môn học bất kỳ và một lớp bất kỳ do người dùng nhập vào khi sử dụng thủ tục.

```
CREATE PROC sp_LenDanhSachDiem(
      @mamh NVARCHAR(10),
      @tenmh NVARCHAR(50),
      @sodvht SMALLINT,
      @malop CHAR(4)
AS
BEGIN
   INSERT INTO monhoc
      VALUES@mamh,@tenmh,@sodvht)
   INSERT INTO diemthi(mamh, masv)
      SELECT @mamh, masv
      FROM sinhvien
      WHERE malop=@malop
 END
```

- □ Khi thủ tục trên đã được tạo ra, thực hiện được hai yêu cầu trên qua lời gọi thủ tục:
 - □ sp_LenDanhSachDiem 'CST005', 'Cơ sở dữ liệu', 5, 'L002'

THỰC THI CÁC THỦ TỤC NGƯỜI DÙNG

• Lời gọi thủ tục có dạng:

```
<ten_thu_tuc> [<danh_sách_các_đối_số>]
```

- Số lượng các đối số và thứ tự của chúng phải phù hợp với số lượng và thứ tự của các tham số hình thức.
- Nếu lời gọi thủ tục được thực hiện bên trong một thủ tục khác, bên trong một trigger hay kết hợp với các câu lệnh SQL khác, ta sử dụng cú pháp như sau:

```
[EXECUTE] <tên_thů_tục> [<danh_sách_các_đối_số>]
```

• Ví dụ:

EXECUTE sp_LenDanhSachDiem 'CST005','Co sở dữ liệu',5,'L002'

• Thứ tự của các đối số được truyền cho thủ tục có thể không cần phải tuân theo thứ tự của các tham số như khi định nghĩa thủ tục nếu tất cả các đối số được viết dưới dạng:

SỬ DỤNG BIẾN TRONG THỦ TỤC:

```
PROC sp_Vidu@malop1 CHAR(4),
CREATE
                         @malop2 CHAR(4))
AS
DECLARE @tenlop1 NVARCHAR(30)
DECLARE @namnhaphoc1 INT
DECLARE @tenlop2 NVARCHAR(30)
DECLARE @namnhaphoc2 INT
SELECT @tenlop1=tenlop,@namnhaphoc1=namnhaphoc
FROM lop WHERE malop=@malop1
SELECT @tenlop2=tenlop, @namnhaphoc2=namnhaphoc
FROM lop WHERE malop=@malop2
PRINT @tenlop1+' nhap hoc nam '+str(@namnhaphoc1)
print @tenlop2+' nhap hoc nam '+str(@namnhaphoc2)
  IF @namnhaphoc1=@namnhaphoc2
    PRINT 'Hai lớp nhập học cùng năm'
  ELSE
```

PRINT 'Hai lớp nhập học khác năm'

GIÁ TRỊ TRẢ VỀ CỦA THAM SỐ TRONG THỦ TỤC

• Trường hợp cần giữ lại giá trị của đối số sau khi kết thúc thủ tục, khai báo tham số của thủ tục theo cú pháp:

□ Hoặc:

□ Trong lời gọi thủ tục, sau đối số được truyền cho thủ tục, cũng phải chỉ định thêm từ khoá OUTPUT (hoặc OUT)

```
CREATE PROCEDURE sp_Conghaiso(
```

```
@a INT,
```

AS

SELECT @c=@a+@b

GIÁ TRỊ TRẢ VỀ CỦA THAM SỐ TRONG THỦ TỤC (TT)

Thực hiện lời gọi thủ tục trong một tập các câu lệnh như sau:

DECLARE @tong INT SELECT @tong=0 EXECUTE sp_Conghaiso 100,200,@tong OUTPUT SELECT @tong

=> câu lệnh "SELECT @tong" sẽ cho kết quả là: 300

THAM SỐ GIÁ TRỊ MẶC ĐỊNH

• Tham số với giá trị mặc định được khai báo theo cú pháp như sau:

THAM SỐ GIÁ TRỊ MẶC ĐỊNH

```
CREATE PROC sp_TestDefault(
AS
  BEGIN
      @tenlop NVARCHAR(30)=NULL,
      @noisinh NVARCHAR(100)='Khánh Hòa')
      IF @tenlop IS NULL
             SELECT hodem,ten
             FROM sinhvien INNER JOIN lop
             ON sinhvien.malop=lop.malop
             WHERE noisinh=@noisinh
      ELSE
             SELECT hodem, ten
             FROM sinhvien INNER JOIN lop
            ON sinhvien.malop=lop.malop
             WHERE noisinh=@noisinh AND
                     tenlop=@tenlop
```

END

THAM SỐ GIÁ TRỊ MẶC ĐỊNH (TT)

- Cho biết họ tên của các sinh viên sinh tại Khánh Hòa:
 - sp_testdefault
- Cho biết họ tên của các sinh viên lớp 59CTH sinh tại Khánh Hòa:
 - sp_testdefault @tenlop='59CTH'
- Cho biết họ tên của các sinh viên sinh tại *Ngh*ệ *An*:
 - sp_testDefault @noisinh=N'Nghệ An'
- Cho biết họ tên của các sinh viên lớp 58TH sinh tại Đà Nẵng:
 - sp_testdefault @tenlop='58TH',@noisinh='Đà Nẵng'

5. Xây dựng thủ tục đa năng:

Thủ tục lưu trữ đa năng là thủ tục chấp nhận nhiều tham số khác nhau có liên quan đến thủ tục. Dựa trên các tham số được truyền vào, thủ tục lưu trữ đa năng xác định bản ghi nào sẽ được trả về.

Tham số được sử dụng trong mệnh đề WHERE để ràng buộc kết quả trả về. Mỗi tham số trong mệnh đề WHERE có định dạng như sau:

(tên_trường=@tên_tham_số OR @tên_tham_số IS NULL)

* Ví dụ: Trong ví dụ này, chúng ta muốn tìm kiếm các nhân viên theo 1 trong các tiêu chí sau: theo tên hoặc theo thành phố.

```
CREATE PROC SP_NHANVIEN_SELECT

( @HONVNVARCHAR(30)=NULL,
    @DIACHINVARCHAR(100)=NULL)

AS

BEGIN

SELECT * FROM NhanVien

WHERE (HoTenNV = @HoTenNV or @HoTenNV IS NULL)

AND (DiaChi LIKE '%' + @DiaChi + '%' or @DiaChi IS NULL)

END
```

Với cách viết này chúng ta có thể sử dụng thủ tục theo trong nhiều trường hợp như sau:

- EXEC SP_NHANVIEN_SELECT truy xuất tất cả nhân viên
- EXEC SP_NHANVIEN_SELECT @HoTenNV= N'Vũ Thị Lan' truy xuất nhân viên có tên Vũ Thị Lan
- EXEC SP_NHANVIEN_SELECT @DiaChi= N'NGUYĒN TRÃI'—truy xuất nhân viên ở đường Nguyễn Trãi
- EXEC SP_NHANVIEN_SELECT @HoTenNV= N'Hoàng Anh Tuấn', @DiaChi= N'NGUYỄN TRÃI' truy xuất nhân viên có tên Hoàng Anh Tuấn ở đường nguyễn trãi

Thủ tục đa năng cũng có thể được xây dựng như sau:

```
CREATE PROC SP NHANVIEN SELECT 2
( @TENNV NVARCHAR(30) = NULL,
  @DIACHI NVARCHAR(100) = NULL )
AS
BEGIN
DECLARE @CMD NVARCHAR(MAX) DECLARE @WHERE NVARCHAR(MAX)
SET @CMD = 'SELECT * FROM NHANVIEN '
SET @WHERE = ''
IF @HoTenNV IS NOT NULL
SET @WHERE = @WHERE + 'AND DiaChi LIKE N'" +
CONVERT(NVARCHAR(1), '%') + CONVERT(NVARCHAR(100), @DiaChi) +
CONVERT(NVARCHAR(1), '%') + ""
IF LEN(@WHERE) > 0
SET @CMD += 'WHERE ' + RIGHT(@WHERE,LEN(@WHERE)-3)
EXEC SP_EXECUTESQL @CMD,N'@HoTenNV NVARCHAR(40), @DIACHL
NVARCHAR(255)',@HoTEnNV = @HoTenNV, @DiaChi = @DiaChi
END
```

```
6. Sửa và xóa thủ tục:
6.1. Sửa thủ tục:
Cú pháp:
   ALTER PROCEDURE tên_thu_tuc [(danh_sách_tham_sô)]
  [WITH RECOMPILE | ENCRYPTION | ] AS
  <Các câu lệnh của thủ tục>
Ví dụ:
Alter proc Xoa NhanVien
(@MaNV smallint)
As
```

Begin
Delete from PhanCong where MaNV=@MaNV
End

6.2 . Xóa Thủ tục:

Để xoá một thủ tục đã có, ta sử dụng câu lệnh DROP PROCEDURE với cú pháp như sau:

DROP PROCEDURE tên_thu_tuc

Ví dụ:

DROP PROCEDURE Xoa_NhanVien

6.3 Sử dụng biến mặc định trong procedure

Create procedure Them_NhanVien

- (@MaNV varchar(5),
- @HoTenNV nvarchar(40),
- @NgaySinh datetime,
- @Ngaylamviec datetime,
- @Diachi nvarchar(225),
- @SoDT varchar(12),
- **@**LuongCB **float** = 2000000,
- @AnhNV image)

as

begin

```
insertinto NhanVien(MaNV,HoTenNV, Ngaysinh, Ngaylamviec, Diachi,SoDT, LuongCB, AnhNV)
```

values (@MaNV,@HoTenNV,@NgaySinh,

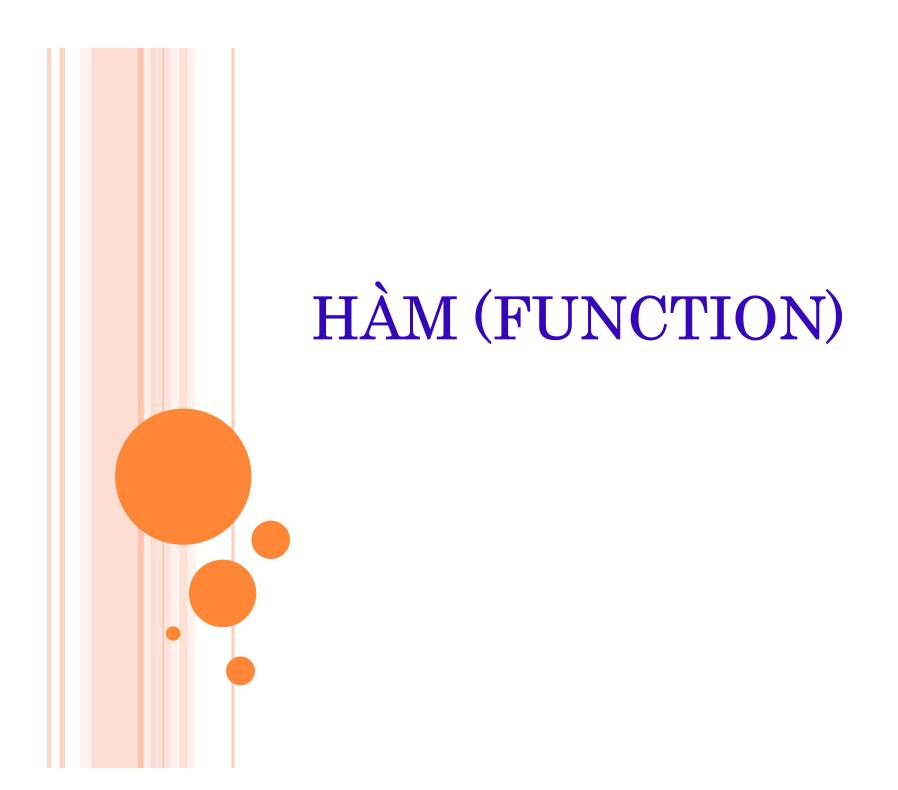
- @Ngaylamviec,@Diachi,@SoDT,@LuongCB,
- (a)AnhNV)

end

Tiền lương của nhân viên khi mới vào làm việc mặc định là 2.000.000đ/tháng

THỦ TỰC LƯU TRỮ - TỔNG KẾT

- Một thủ tục lưu trữ là một nhóm các câu lệnh SQL được biên dịch lại.
- Người phát triển CSDL hoặc người quản trị hệ thống viết thủ tục để chạy các nhiệm vụ quản trị thông thường, hoặc để ứng dụng các luật giao dịch phức tạp. Thủ tục lưu trữ chứa các thao tác hoặc các câu lệnh truy vấn dữ liệu.
- Các thủ tục lưu trữ tăng tốc độ thực thi của truy vấn, hỗ trợ truy cập dữ liệu nhanh, hỗ trợ việc lập trình theo mô đun, duy trì tính nhất quán, và tăng tính bảo mật.

- _ Hàm là đối tượng CSDL tương tự như thủ tục.
- _ Điểm khác biệt giữa hàm và thủ tục: hàm trả về một giá trị thông qua tên còn thủ tục thì không.
- _ Các hàm do Hệ quản trị CSDL cung cấp sẵn như: getdate(), datediff(), abs(), sqrt(), sum(), max(), count(), substring(),....
- Hàm do người dùng định nghĩa: người sử dụng có thể định nghĩa các hàm nhằm để phục vụ mục đích riêng của mình
- _ Hàm có 2 loại:
- > Hàm với giá trị trả về là "dữ liệu kiểu bảng" (Table-valued Functions).
- > Hàm với giá trị trả về là một giá trị (Scalar-valued Functions)
- Hàm với giá trị trả về là một giá trị: được sử dụng để trả về một giá trị có thể có tham số truyền vào.

Cú pháp:
 CREATE FUNCTION <tên_hàm>([danh_sách_tham_số])
 RETURNS (kiểu_trả_về_của_hàm)
 AS
 BEGIN

các_câu_lệnh_của_hàm

RETURN (giá trị trả về)

END

- Tên hàm: Tên của hàm cần tạo. Tên phải tuân theo qui tắc định danh và không trùng với tên của các hàm hệ thống có sẵn.
- Danh sách các tham số: Các tham số của hàm được khai báo ngay sau tên hàm và được bao bởi cặp dấu ().
- Các câu lệnh của hàm: Tập hợp các câu lệnh sử dụng trong nội dung hàm để thực hiện các yêu cầu của hàm.

```
Ví dụ:
1. Viết hàm trả về lương cơ bản cao nhất của nhân viên.
+ Tạo hàm:
   Create function LuongCB CN()
   returns float
   as
   begin
       declare @LuongCN float
       select @LuongCN = (select Top 1 luongCB
                              from NhanVien
                              order by luongCB desc )
  return (@LuongCN)
  end
+ Thực hiện hàm: exec LuongCB CN
```

```
+ Sử dụng hàm:

select MaNV as 'Mã NV', HoTenNV as 'Họ và tên NV',

luongCB as 'Lương CB cao nhất'

from NhanVien

where luongCB = dbo.LuongCB_CN()

=>Kết quả
```

	Results	Messages	
	Må NV	Họ và tên NV	Lương CB cao nhất
Ĭ	NV01	Hoàng Anh Tuấn	45000000
2	QL01	Nguyễn Kỳ Hân	45000000

```
CREATE FUNCTION thu (@ngay DATETIME)
```

RETURNS NVARCHAR(10)

AS

BEGIN

DECLARE @st NVARCHAR(10)

SELECT @st=CASE DATEPART(DW,@ngay)

WHEN 1 THEN 'Chủ nhật'

WHEN 2 THEN 'Thứ hai'

WHEN 3 THEN 'Thứ ba'

WHEN 4 THEN 'Thứ tư'

WHEN 5 THEN 'Thứ năm'

WHEN 6 THEN 'Thứ sáu'

ELSE 'Thứ bảy' END

RETURN (@st) /* Trị trả về của hàm */
END

```
2. Viết hàm trả về số năm làm việc của nhân viên
+ Tạo hàm:
 Create function ThamNien LV
  (@MaNV varchar(5))
 returns tinyint
 as
 begin
       declare @Thamnien tinyint
       select @Thamnien=datediff(yy,Ngaylamviec,getdate())
       from NhanVien
       where MaNV = @MaNV
 return (@ThamNien)
 end
```

+ Thực hiện hàm: exec Thamnien_LV

+ Sử dụng hàm:

```
select HoTenNV, dbo.Thamnien_LV('NV02') as 'Số năm làm việc'
```

from NhanVien

where MaNV ='NV02'

=> Kết quả

- Kiểu trả về của hàm được chỉ định bởi mệnh đề RETURNS TABLE.
- Trong phần thân của hàm chỉ có duy nhất một câu lệnh RETURN xác định giá trị trả về của hàm thông qua duy nhất một câu lệnh SELECT (không sử dụng bất kỳ câu lệnh nào khác trong phần thân của hàm).

Cú pháp:

CREATE FUNCTION tên_hàm ([danh_sách_tham_số])
RETURNS TABLE

AS

RETURN (câu_lệnh_Select)

```
Ví dụ:
a. Viết hàm xem đầy đủ thông tin của một nhân viên
+ Tạo hàm:
  Create function XemTT NV
  ( @MaNV varchar(5) )
  returns table
  as
  return (
             select *
             from NhanVien
             where MaNV = @MaNV)
+ Thực hiện hàm: exec XemTT NV
```

+Sử dụng hàm:

select *
from dbo.XemTT_NV ('NV02')

	Results	Messages							
	MaNV	HoTenNV	Ngaysinh	Ngaylamviec	Diachi	SoDT	LuongCB	Phucap	AnhNV
Í	NV02	Vũ Thị Lan	1990-07-05 00:00:00.000	2010-11-02 00:00:00.000	NULL	100 m/m, A. Ta	5000000	NULL	NULL

b) Viết hàm trả về một bảng trong đó cho biết tổng số lượng hàng bán được của mỗi mặt hàng. Sử dụng hàm này để thống kê xem tổng số lượng hàng (hiện có và đã bán) của mỗi mặt hàng là bao nhiêu?

```
+ Tạo hàm:

Create function MH_SLB ()

returns table

as

return

(select MH.Mahang,TenHang, sum(CT_DH.soluong) as SL_Ban

from MatHang MH join ChiTietDatHang CT_DH

on MH.MaHang = CT_DH.MaHang

groupby MH.MaHang, TenHang )
```

+ Thực hiện hàm: exec MH_SLB

+ Sử dụng hàm:

```
select MH.Mahang as 'Mã hàng', MH.TenHang as 'Tên hàng',
MH.Soluong as 'Tổng SL', MH_SLB.SL_Ban as 'SL bán',
(MH.soluong - MH_SLB.SL_Ban)as 'SL hiện có'
from MatHang MH join dbo.MH_SLB() MH_SLB
on MH.Mahang = MH_SLB.Mahang
```

=> Kết quả

	Mã hàng	Tên hàng	Tổng SL	SL bán	SL hiện có
1	HC_VO001	Vở ghi 96 trang HC	800	45	755
2	TL_BB001	Bút bi	1000	35	965
3	TL_BM001	Bút máy	500	5	495
4	TL1 VO	Vở ghi 96 trang	600	8	592

• 2. Multi-statementtable-value: cũng trả về kết quả là bảng dữ liệu nhưng phần thân có thể có nhiều câu lệnh SQL. Khi cần sử dụng nhiều câu lệnh trong phần thân hàm, sử dụng cú pháp sau:

Cú pháp:

```
CREATE FUNCTION tên_hàm ([danh_sách_tham_số])
RETURNS @biến_bảng TABLE <định_nghĩa_bảng>
AS
BEGIN
các_câu_lệnh_trong_thân_hàm
RETURN //trả về kết quả cho hàm
END
```

Lưu ý:

- Cấu trúc bảng trả về bởi hàm được xác định dựa vào định nghĩa của bảng trong mệnh đề RETURNS.
- □ Biến @<bién_bảng> trong mệnh đề RETURNS có phạm vi sử dụng trong hàm và được sử dụng như một tên bảng.
- Câu lệnh RETURN trong thân hàm không chỉ định giá trị trả về. Giá trị trả về của hàm chính là các dòng dữ liệu trong bảng có tên là @<biénbảng> được định nghĩa trong mệnh đề RETURNS

Ví dụ: Viết hàm hiển thị nhân viên và số lượng đơn đặt hàng của từng nhân viên trong tháng 7/2014
+ Tạo hàm:

```
Create function NhanVien_SoDDH ()
returns @NV_SoDDH
table ( MaNV varchar(5), HoTenNV nvarchar(40), Soluong_DDH int)
as
begin
insert into @NV SoDDH
```

select NV.MaNV,HoTenNV,count(SoHD)

from NhanVien NV join DonDatHang DDH

on NV.MaNV=DDH.MaNV

Where month(Ngaydathang) = 7 and year(Ngaydathang) = 2014

groupby NV.MaNV,HoTenNV

return end

+ Sử dụng hàm:

select *

from dbo.NhanVien_SoDDH()

=> Kết quả


```
CREATE FUNCTION Func_Tongsv(@khoa SMALLINT) RETURNS
 @bangthongke TABLE
    makhoa NVARCHAR(5),
   tenkhoa NVARCHAR(50),
              INT
   tongsosv
 ) AS
 BEGIN
    IF @khoa=0
     INSERT INTO @bangthongke
     SELECT khoa.makhoa,tenkhoa,COUNT(masv)
       FROM (khoa INNER JOIN lop
       ON khoa.makhoa=lop.makhoa) INNER JOIN sinhvien
       ON lop.malop=sinhvien.malop
       GROUP BY khoa.makhoa,tenkhoa
    ELSE
```

INSERT INTO @bangthongke

SELECT khoa.makhoa,tenkhoa,COUNT(masv)

FROM (khoa INNER JOIN lop

ON khoa.makhoa=lop.makhoa)

INNER JOIN sinhvien

ON lop.malop=sinhvien.malop

WHERE khoa=@khoa

GROUP BY khoa.makhoa,tenkhoa

RETURN /*Trả kết quả về cho hàm*/

END

o Câu lệnh:

SELECT * FROM dbo.func_TongSV(25)

 Sẽ cho kết quả thống kê tổng số sinh viên khoá 25 của mỗi khoa:

o Còn câu l**ê**nh:

SELECT * FROM dbo.func_TongSV(0)

• Cho ta biết tổng số sinh viên hiện có (tất cả các khoá) của mỗi khoa

THAY ĐỔI HÀM

Cú pháp:

ALTER FUNCTION tương tự như CREATE FUNCTION

❖ Ví dụ: Tính tổng lương trung bình của nhân viên từ hàm tính tổng lương của nhân viên:

```
+Tạo hàm:
```

Create function TongLuong_NV()

Returns float

As Begin

declare @TongLuong float

select @TongLuong =(select sum(luongCB)

from NhanVien)

return @TongLuong end

THAY ĐỔI HÀM (TT)

+ Sử dụng hàm:

select dbo.TongLuong_NV() as ' Tong luong cua NV'

=> Kết quả

	Tong luong cua NV
1	63502000

THAY ĐỔI HÀM (TT)

```
Ta thay đổi hàm:TongLuong NV()
+ Tạo hàm:
Alter function TongLuong NV()
Returns float
as
begin
      declare @LuongTB float
      select @LuongTB=(select avg(luongCB)
                           from NhanVien)
return @LuongTB
end
```

THAY ĐỔI HÀM (TT)

+ Sử dụng hàm:

Select dbo.TongLuong_NV() as 'Luong trung binh cua NV'

=> Kết quả

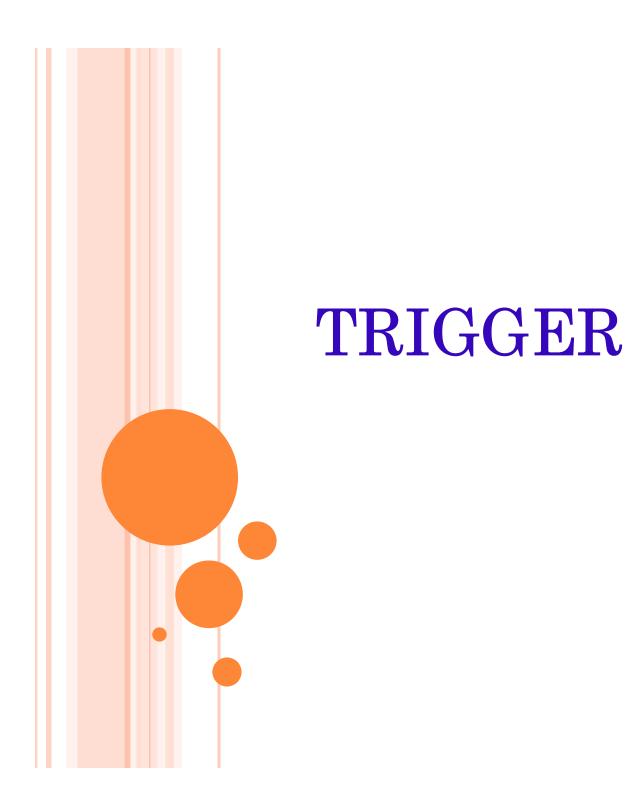
	Luong trung binh cua NV
1	12700400

XÓA HÀM

Cú pháp:

DROP FUNCTION tên_hàm

Vd: drop function NhanVien_SoDDH

TRIGGER – TRIGGER LÀ GÌ?

- O Cấu trúc gần giống như một thủ tục nội tại nhưng
 - Không có tham số đầu vào và đầu ra
 - □ Phải được liên kết với một bảng/ bảng ảo trong CSDL
- Không thể gọi mà được thực hiện tự động.
 Sử dụng trong việc:
 - Tính toán, cập nhật giá trị tự động
 - Kiểm tra dữ liệu nhập
- Khai báo sử dụng
 - Kết hợp với các hành động INSERT/UPDATE/DELETE trên bảng hay bảng ảo
 - Khi tạo ra, tham gia vào transaction khởi tạo bởi câu lệnh cập nhật dữ liệu tương ứng

CÁC XỬ LÝ BÊN TRONG TRIGGER

- Kiểm tra các ràng buộc dữ liệu phức tạp
 - Các ràng buộc mô tả phức tạp, không thể dùng constraint
 - ☐ Gọi hành động Rollback Tran để hủy thao tác cập nhật khi vi phạm ràng buộc
 - □ Bảo đảm dữ liệu luôn được toàn vẹn
 - Bảo đảm việc kiểm thử ứng dụng không làm hư dữ liệu có sẵn
- □ Tính toán, tự động cập nhật giá trị
 - □ Bố sung các hành động cập nhật dữ liệu để đảm bảo tính toàn vẹn dữ liệu
 - □ Đơn giản hoá việc xây dựng ứng dụng
- □ Chỉ định các bẫy lỗi dễ hiểu
 - □ Tăng tính thân thiện của ứng dụng
 - □ Dễ dàng nhận ra các lỗi khi lập trình

CÁC HẠN CHẾ TRÊN TRIGGER

- Không được tạo và tham chiếu bảng tạm
- □ Không tạo hay thay đổi, xoá cấu trúc các đối tượng sẵn có trong CSDL
 - CREATE/ALTER/DROP
- Không gán, cấp quyền cho người dùng
 - □ GRAND/REVOKE

CÁC LOẠI TRIGGER

- □ Có 2 loại trigger:
 - □ Trigger thông thường: AFTER (FOR) trigger
 - Chạy sau các hành động kiểm tra dữ liệu của các Rule Constraint.
 - Dữ liệu đã bị tạm thời thay đổi trong bảng
 - □ INSTEAD OF trigger
 - Chạy trước các hành động kiểm tra dữ liệu
 - Dữ liệu chưa hề bị thay đổi
 - Có thể thay thế hành động cập nhật dữ liệu bằng các hành động khác.

CÁC BẢNG TRUNG GIAN INSERTED VÀ DELETED

Inserted

- □ Chứa dữ liệu được thêm mới trong hành động INSERT/UPDATE
- □ Có ở cả hai loại trigger
- □ Cấu trúc bảng giống với bảng thực sự được cập nhật dữ liệu

Deleted

- Chứa dữ liệu bị xoá trong hành động DELETE/UPDATE
- □ Có ở cả hai loại trigger
- □ Cấu trúc bảng giống với bảng thực sự được cập nhật dữ liệu
- ☐ Hành động update trong SQL Server
 - □ Xoá dòng dữ liệu cũ
 - □ Thêm vào dòng dữ liệu mới với thông tin đã cập nhật

TẠO MỚI TRIGGER

Trigger có thể được tạo bằng câu lệnh hoặc bằng SQL Server Management Studio. Bấm chuột phải Database Triggers, new Database trigger

□ Trong cả hai trường hợp, câu lệnh CREATE TRIGGER được sử dụng để tạo ra trigger.

```
CREATERIGGER Tên_Trigger ON Tên_bảng
{ [ INSTEAD OF ] | [ FOR | AFTER ] }
{ [ INSERT [, UPDATE [,DELETE ] ] ] }
AS
[DECLARE Biến_cục_bộ]
Các lệnh
```

MÔ TẢ

- □ Tên bảng
 - ☐ Tên bảng mà trigger tạo mới sẽ liên kết
- □ INSTEAD OF: chỉ định đây là trigger loại instead of trigger
 - Mỗi bảng chỉ có quyền tạo một instead of trigger cho một hành động cập nhật
- □ FOR hoặc AFTER
 - Nếu tạo trigger thông thường
- □ INSERT, UPDATE, DELETE
 - Hành động cập nhật dữ liệu tác động vào bảng để kích hoạt trigger.

TRIGGER LÔNG NHAU

- Trigger có thể lồng nhau
 - Hành động cập nhật → Trigger → Cập nhật bảng khác
 → Trigger trên bảng tương ứng
 - Instead Of trigger không phát sinh lại trên chính bảng mà nó liên k**ế**t
 - Cập nhật → Instead of Trigger → Gọi câu lệnh cập nhật xuống bảng → Instead of trigger
- Số cấp lồng tối đa
 - 32 c**ấ**p
 - Sử dụng biến @NestedLevel
- Cấu hình cho phép trigger lồng nhau
 - EXEC sp configure 'nested triggers', [0 | 1]

TRIGGER KIỂM TRA RÀNG BUỘC DỮ LIỆU

KHI THÊM MỚI MẪU TIN

- Thường dùng để kiểm tra
 - Khóa ngoại, Miền giá trị, Liên thuộc tính trong cùng một bảng
 - □ Liên thuộc tính của nhiều bảng khác nhau
- 3 loại đầu tiên, chỉ dùng trigger nếu muốn cung cấp các báo lỗi cụ thể bằng tiếng Việt
 - □ Nếu đã khai báo các ràng buộc này bằng constraint
- Các cấu trúc lệnh thường dùng khi kiểm tra
 - □ If Else
 - If Exists
 - Raiserror
 - Rollback Tran

KHI HỦY BỞ MẪU TIN

- Tương tự, kiểm tra các ràng buộc như trigger INSERT
- Nên kiểm tra ràng buộc khoá ngoại
 - □ Thông thường ràng buộc này dẫn đến việc phải cập nhật một số dữ liệu trên bảng khác
 - Chú ý: SQL Server 2000 có thuộc tính CASCADE DELETE

KHI SỬA ĐỔI MẪU TIN

- Tương tự, kiểm tra các ràng buộc như trigger INSERT
 - Ràng buộc khoá ngoại có thể sử dụng CASCADE UPDATE để thực hiện tự động
- □ Xác định cột đang được cập nhật

```
If Update(Tên_cột)
Xử lý
```

	CT	HD	G S
SoHD	MaMH	SL	DGBan
10248	4	56	10
10248	1	12	4
10248	6	23	9
10249	2	10	8
10249	8	30	3
10249	9	100	20

INSERTED					
SoHD	MaMH	SL	DGBan		
10249	9	100	20		

	DELE	TED	in the second
SoHD	MaMH	SL	DGBan

10249 9 100 20

Ví dụ : Kiểm tra RB: Một hóa đơn không có quá 10 chi tiết hóa đơn.

/	T	S	132	X	Ĭ,
CTHD	*			2	
		[SoHD]			

VÍ DỤ: KHI THÊM 1 CTHD, KIỂM TRA RB: MỘT HÓA ĐƠN KHÔNG CÓ QUÁ 10 CHI TIẾT HÓA ĐƠN.

Create Trigger itrg_SoCTHD On CTHD

For Insert

As

If (Select Count(a.SoHD)

From CTHD a Join INSERTED b On a.SoHD = b.SoHD) >= 10

Begin

Print 'So CTHD Khong the > 10'

RollBack Tran

End

VÍ DỤ: KHI THÊM CHI TIẾT HÓA ĐƠN THÌ PHẢI GIẢM SỐ TỒN CỦA MẶT HÀNG ĐÃ GHI TRÊN CHI TIẾT HÓA ĐƠN.

Create Trigger itrg_GiamTon On CTHD

For Insert

As

```
Declare @D int

Select @D = Count(*) From MatHang a Join INSERTED b On a.MaMH = b.MaMH

Where SoTon - b.SL < 0

If (@D > 0)
```

Begin

Print 'Khong du hang de ban'

RollBack Tran

Return

End

Update MatHang Set SoTon = SoTon - SL

From INSERTED Where MatHang.MaMH = INSERTED.MaMH

B) KHI DELETE MÃU TIN

	СТ	HD	00 IIII
SoHD	MaMH	SL	DGBan
10248	4	56	10
10248	. 1	12	4
10248	6	23	9
10249	2	10	8
10249	В	30	3

I	INSERTED					
1	SoHD	MaMH	SL	DGBan		

DELETED				
SoHD	MaMH	SL	DGBan	
10249	9	100	20	

40040	- 6	400	20
10249	9	100	20
1.0000000000000000000000000000000000000		2005	77.50

Ví dụ: Khi xóa một chi tiết hóa đơn thì phải tăng số tồn của mặt hàng đã ghi trên chi tiết hóa đơn.

VÍ DỤ: KHI XÓA MỘT CHI TIẾT HÓA ĐƠN THÌ PHẢI TĂNG SỐ TỒN CỦA MẶT HÀNG ĐÃ GHI TRÊN CHI TIẾT HÓA ĐƠN.

Create Trigger trg_XoaCTHD On CTHD

For Delete

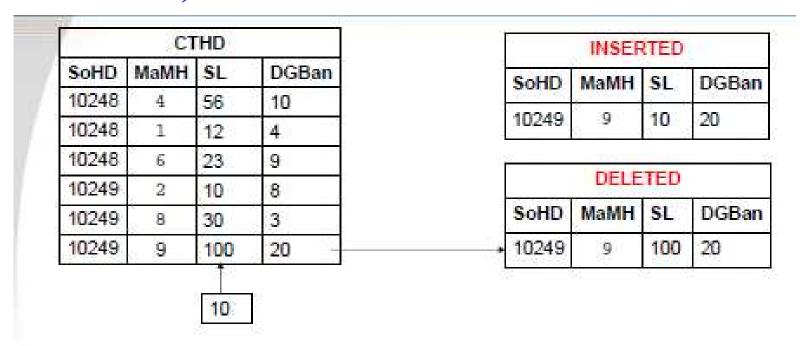
As

Update MatHang Set SoTon = SoTon + SL

From DELETED Where MatHang.MaMH = DELETED.MaMH

Go

C) KHI UPDATE MÃU TIN

Ví dụ: Khi sửa số lượng trên các chi tiết hóa đơn thì phải sửa số tồn của mặt hàng. đã ghi trên chi tiết hóa đơn.

VÍ DỤ: KHI SỬA SỐ LƯỢNG TRÊN CÁC CHI TIẾT HÓA ĐƠN THÌ PHẢI SỬA SỐ TỒN CỦA MẶT HÀNG ĐÃ GHI TRÊN CHI TIẾT HÓA ĐƠN.

Create Trigger utrg_SuaCTHD On CTHD For Update

As

Declare @D int

Select @D = Count(*) From MatHang a, DELETED b, INSERTED c

Where a.MaMH = b.MaMH And a.MaMH = c.MaMH And SoTon + b.SL - c.SL < 0

If (@D > 0)

Begin

Print 'Khong du hang de ban'

RollBack Tran

Return

End

Update MatHang Set SoTon = SoTon + b.SL - c.SL

From MatHang a, DELETED b, INSERTED c

Where a.MaMH = b.MaMH And a.MaMH = c.MaMH

VÍ DỤ: KHI SỬA SOHD CỦA CTHD, KIỂM TRA RB: MỘT HÓA ĐƠN KHÔNG CÓ QUÁ 10 CHI TIẾT HÓA ĐƠN.


```
Create Trigger utrg_SoCTHD On CTHD

For Update

As

If (Select Count(a.SoHD)

From CTHD a Join INSERTED b On a.SoHD = b.SoHD) > 10

Begin

Print 'So CTHD Khong the > 10'

RollBack Tran

End
```

3- NHẬN BIẾT CỘT ĐƯỢC CẬP NHẬT:

• Hàm Update(<Column Name>) : Trả về giá trị TRUE nếu <Column Name> được cập nhật dữ liệu.

Ví dụ: Khi sửa thông tin chi tiết hóa đơn:

- Nếu sửa SoHD thì kiểm tra RB "Một hóa đơn không có quá 10 CTHD
- Nếu sửa SL thì thay đổi số tồn của mặt hàng

VÍ DỤ: SỬ DỤNG HÀM UPDATE

```
Create Trigger utrg CTHD
On CTHD For Update
As
    If Update(SoHD)
    If (Select Count(a.SoHD)
    From CTHD a, INSERTED b
    Where a.SoHD = b.SoHD)>=10
Begin
         RollBack Tran
         Return
End
If Update(SL)
Begin
         Declare @D int
         select @D = Count( * )
         From MatHang a, DELETED b, INSERTED c
         Where a MaMH = b MaMH And a MaMH =
         c.MaMH
         And SoTon + b.SL - c.SL < 0
```

```
If (@D > 0)
Begin
RollBack Tran
Return
End
Update MatHang
Set SoTon = SoTon + b.SL - c.SL
From MatHang a, DELETED b,
INSERTED c
Where a.MaMH = b.MaMH And
a.MaMH = c.MaMH
End
```

4- THỰC HIỆN HAY KHÔNG THỰC HIỆN TRIGGER

ALTER TABLE <têntable>

ENABLE | DISABLE TRIGGER ALL | <tentrigger>[,...n]

Ví dụ: Không thực hiện tất cả Triggers của table CTHD

ALTER TABLE <têntable> DISABLE TRIGGER ALL

Ví dụ: Không thực hiện Trigger itrg_SoCTHD và utrg_SoCTHD của table CTHD

ALTER TABLE <têntable>

DISABLE TRIGGER itrg_SoCTHD, utrg_SoCTHD

III- Sửa, Xóa Trigger:

1. Sửa Trigger:

ALTER TRIGGER <trigger_name> ON

[WITH ENCRYPTION]

AFTER | FOR {DELETE, INSERT, UPDATE}

AS <Các phát biểu T-sql>

2. Xóa Trigger:

DROP TRIGGER <tên_trigger> [,...n]

TRIGGER CẬP NHẬT GIÁ TRỊ TỰ ĐỘNG

- Sau khi kiểm tra ràng buộc trigger có thể
 - □ Rollback nếu dữ liệu không hợp lệ
 - Thực hiện tiếp các hành động cập nhật trên bảng khác để đảm bảo toàn vẹn dữ liệu: Cập nhật giá trị tự động
 - □ Vd: Insert □ CTGiaoHang □ Cập nhật bảng TONKHO
- Các hành động cập nhật thường thực hiện
 - Hủy bỏ dữ liệu do quan hệ khoá ngoại
 - ☐ Tính lại các cột 'tính toán' trong các bảng liên quan
- □ Vị trí thực hiện
 - ☐ Trong cùng trigger kiểm tra ràng buộc đã định nghĩa
 - Sau khi kiểm tra dữ liệu đã hợp lệ (thoả mãn các ràng buộc)

INSTEAD OF TRIGGER

- Bảng ảo thông thường có thế được cập nhật nhưng có nhiều giới hạn
 - □ Group By, Order By, Distinct
 - Ràng buộc khoá ngoại
 - ☐ Thiếu các cột NOT NULL trong bảng
- Trigger Instead of
 - Xảy ra trước khi SQL Server kiểm tra ràng buộc
 - □ Thay đổi hành động cập nhật vào bảng ảo bằng hành động thích hợp trên bảng gốc

CÁC VÍ DỤ VỀ SỬ DỤNG TRIGGER

Insert:

IF EXISTS (SELECT NAME FROM SYSOBJECTS

WHERE NAME = 'TR_BANHANG_INSERT' AND TYPE='TR') DROP
TRIGGER TR BANHANG INSERT

GO

CREATE TRIGGER TR_BANHANG_INSERT ON BANHANG

FOR INSERT

AS

BEGIN

UPDATE MATHANG

SET SOLUONG = SOLUONG - INSERTED.SOLUONGBAN FROM INSERTED

WHERE INSERTED.MAHANG = MATHANG.MAHANG

END

TA CÓ CƠ SỞ DỮ LIỆU:

Ш	Results 📋) Me	essages			
	MaHang	Ter	nHang	S	Luong	
1	HH001	Α		1	00	
2	HH002	В		1	00	
3	HH003	C		1	00	
	MaBanHa	ing	MaHan	ıg	SoLuon	gBan
1	MaBanHa BH001	ing	MaHan	-	SoLuong 10	gBan
1 2		ing	-	1		gBan

=> Kết quả

	Results	i Me	essages		
	MaHang	g Te	nHang	So	Luong
1	HH001	Α		1(00
2	HH002	В		90)
3	HH003	С		10	00
	MaBani	Hang	MaHan	g	SoLuongBan
1	BH001		HH001		10
2	BH002		HH002	2	10
3	BH003		HH003	}	10
4	BH004		HH002	2	10

CÁC VÍ DỤ VỀ SỬ DỤNG TRIGGER

Delete:

IF EXISTS (SELECT NAME FROM SYSOBJECTS
WHERE NAME = 'TR_BANHANG_DELETE' AND TYPE ='TR')
DROP TRIGGER TR_BANHANG_DELETE
GO
CREATE TRIGGER TR_BANHANG_DELETE ON BANHANG
FOR DELETE

AS

BEGIN

UPDATE MATHANG

SET SOLUONG = SOLUONG + DELETED.SOLUONGBAN FROM DELETED

WHERE INSERTED.MAHANG = MATHANG.MAHANG END

=> Kết quả

Results Messages					
	MaBanHang	MaHang	SoLuongBan		
1	BH001	HH001	10		
2	BH002	HH002	10		
3	BH003	HH003	10		

	MaHang	TenHang	SoLuong
1	HH001	Α	100
2	HH002	В	100
3	HH003	С	100

CÁC VÍ DỤ VỀ SỬ DỤNG TRIGGER

Update:

IF EXISTS (SELECT NAME FROM SYSOBJECTS

WHERE NAME = 'TR_BANHANG_INSERT' AND TYPE ='TR')
DROPTRIGGER TR BANHANG UPDATE

GO

CREATE TRIGGER TR_BANHANG_UPDATE ON BANHANG

FOR UPDATE

AS

BEGIN

IF UPDATE (SOLUONGBAN) BEGIN

IF EXISTS (SELECT MH.MAHANG

FROM (SELECT INSERTED.MAHANG,

SUM(INSERTED.SOLUONGBAN - DELETED.SOLUONGBAN) AS TONGSL FROM INSERTED JOIN DELETED ON INSERTED.MABANHANG = DELETED.MABANHANG

GROUP BY INSERTED. MAHANG) AS TMP JOIN MATHANG MH

ON MH.MAHANG = TMP.MAHANG

WHERE TMP.TONGSL > MH.SOLUONG)

BEGIN

ROLLBACK TRAN END

ELSE

BEGIN

UPDATE MATHANG

SET SOLUONG = SOLUONG - TMP1.TONGSL

FROM (SELECT INSERTED.MAHANG,

SUM(INSERTED.SOLUONGBAN - DELETED.SOLUONGBAN) AS TONGSL

FROM INSERTED JOIN DELETED ON INSERTED.MABANHANG = DELETED.MABANHANG GROUP BY INSERTED.MAHANG) AS TMP1

WHERE TMP1.MAHANG = MATHANG.MAHANG

END

END

END

o => Kết quả

Results	Messages Messages	
The Troconce	Messages	

	MaBanHang	MaHang	SoLuongBan
1	BH001	HH001	10
2	BH002	HH002	15
3	BH003	HH003	10

	MaHang	TenHang	SoLuong
1	HH001	Α	100
2	HH002	В	95
3	HH003	С	100

KÉT LUẬN

- Việc sử dụng Trigger là không bắt buộc.
- Trigger thường được dùng để bảo đảm tính toàn vẹn của CSDL.